

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Cyfarfod:	Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd
Dyddiad:	16 Mawrth 2021
Teitl yr adroddiad:	Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol – Adroddiad Blynyddol ar gyfer 2021/22
Adroddiad gan:	Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd
Pwrpas yr Adroddiad:	Adroddiad ar benderfyniadau'r Panel ar gyfer 2021/22

1.0 Cefndir

Mae Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol (y Panel) yn annibynnol ar lywodraeth ganolog a lleol ac fe'i sefydlwyd yn y lle cyntaf i benderfynu ystod a lefelau lwfansau sy'n daladwy i gynghorwyr cynghorau sir a chynghorau bwrdeistref sirol ac i aelodau cyfetholedig â hawliau pleidleisio. Bob blwyddyn, mae'n rhaid i'r Panel lunio Adroddiad Blynyddol sy'n nodi'r math a'r lefelau o daliadau y mae awdurdodau'n gallu neu'n gorfod eu gwneud i'w haelodau ac i aelodau cyfetholedig.

Fe gyflwynwyd Adroddiad Blynyddol drafft y Panel ar gyfer 2021/22 i'r Pwyllgor hwn yn ei gyfarfod ar 23 Tachwedd 2020. Oherwydd yr effaith y mae'r pandemig wedi'i chael ac yn parhau i'w chael ar holl awdurdodau lleol Cymru, roedd y cynigion yn yr Adroddiad Blynyddol drafft yn cyfyngu ar y newidiadau fyddai'n cael eu gwneud i'r Fframwaith Cydnabyddiaeth Ariannol yn 2021/22.

Cyhoeddwyd yr adroddiad terfynol ar 25 Chwefror 2021. Mae'r Panel wedi cadarnhau'r cynnydd yng nghyflogau aelodau etholedig prif gynghorau, gyda chynnydd canlyniadol i aelodau Awdurdodau Parciau Cenedlaethol a Tân ac Achub. Nid oes unrhyw newidiadau sylweddol eraill i'r Adroddiad drafft. Rhoddwyd cadarnhad hefyd nad oes unrhyw newidiadau i gydnabyddiaeth ariannol cynghorau tref a chymuned. Fodd bynnag, bydd y Panel yn cynnal adolygiad o'r fframwaith cydnabyddiaeth cyfredol ar gyfer y sector hwn a chaiff unrhyw newidiadau eu hadlewyrchu yn yr Adroddiad Blynyddol drafft nesaf.

Bydd y penderfyniadau'n dod i rym ar 1 Ebrill 2021 ac amlinellir isod y prif newidiadau sy'n berthnasol i'r Cyngor hwn:

2.0 Cyflog Sylfaenol

Bydd y cyflog sylfaenol yn 2021/22 ar gyfer aelodau etholedig prif gynghorau yn **£14,368** – cynnydd o £150, a bydd yn weithredol o 1 Ebrill 2021 oni fydd unrhyw aelod unigol yn dewis yn bersonol ac yn ysgrifenedig i dderbyn swm is.

3.0 Uwch Gyflogau

3.1 Nifer yr uwch gyflogau

Bydd y cyfyngiad ar nifer yr uwch gyflogau sy'n daladwy ("y cap") yn dal i sefyll, hy cyfanswm o 16 i Ynys Môn, gan gynnwys cyflogau dinesig.

3.2 Y Bandiau Uwch gyflogau

Yn 2021, bydd uwch gyflogau (taliadau i aelodau'r Pwyllgor Gwaith, cadeiryddion pwyllgorau ac arweinydd yr wrthblaid) yn cynyddu ar yr un gyfradd (1.06%) â chyflogau sylfaenol:

Uwch Gyflogau 2021/22 (sy'n cynnwys y cyflog sylfaenol) a fydd yn weithredol o 1 Ebrill 2021:		
Band 1	Arweinydd	£44,921
	Dirprwy Arweinydd	£31,783
Band 2	Aelodau o'r Pwyllgor Gwaith	£27,741
Band 3	Cadeiryddion Pwyllgorau (os y'u telir)	£23,161
Band 4	Arweinydd y grŵp gwrthbleidiol mwyaf	£23,161
Band 5	Arweinwyr grŵpiau gwleidyddol arall	£18,108

3.3 Cyflogau Dinesig

O 1 Ebrill 2021, mae'r Panel wedi penderfynu bod rhaid talu:

£23,161 (Band 3) i bennaeth dinesig (os yw'n cael ei d/thalu) a **£18,108** (Band 5) i ddirprwy bennaeth dinesig (os yw'n cael ei d/thalu).

Mae'r swyddi hyn yn cael eu cynnwys yn y cap.

4.0 Taliadau i Aelodau Cyf-etholedig

Mae'r Panel yn cynnig cynnydd o £12 yng nghyfradd dyddiol aelodau cyfetholedig arferol ac i'r rhai sydd â chyfrifoldebau ychwanegol.

Mae'r penderfyniadau wedi'u nodi isod, a rhaid i'r Cyngor:

- ddweud wrth aelodau cyfetholedig beth yw enw'r swyddog penodol a fydd yn rhoi'r wybodaeth angenrheidiol iddynt ar gyfer eu hawliadau; a

- rhoi gwybod i'r swyddog hwnnw am yr ystod o daliadau y dylid eu gwneud.

Cadeiryddion pwyllgorau safonau a phwyllgorau archwilio	£268 (4 awr a mwy) £134 (hyd at 4 awr)
Aelodau cyffredin o bwyllgorau safonau sydd hefyd yn cadeirio pwyllgorau safonau ar gyfer cynghorau tref a chymuned	£238 o ffi ddyddiol (4 awr a mwy) £119 (hyd at 4 awr)
Aelodau cyffredin pwyllgorau safonau; pwyllgor craffu addysg; pwyllgor craffu troseddau ac anhrefn a phwyllgor archwilio	£210 (4 awr a mwy) £105 (hyd at 4 awr)
Cynghorau tref a chymuned sy'n eistedd ar bwyllgorau safonau prif gynghorau	£210 (4 awr a mwy) £105 (hyd at 4 awr)

5.0 Cyfraniad tuag at gostau gofal a chymorth personol

Mae'r Panel wedi adolygu trefniadau'r cymorth ariannol hwn ac mae'n cynnig y newidiadau canlynol:

- Gan fod taliadau'n drethadwy o dan reolau presennol CThEM, nid yw ad-daliad llawn yn bosibl felly i fod yn glir bydd yn cael teitl newydd sef "Cyfraniad tuag at gostau gofal a chymorth personol". Bydd angen derbynebau gyda hawliadau o hyd.
- Gellir gwneud hawliad mewn perthynas â dibynnydd o dan 16 mlwydd oed neu berson ifanc dan oed neu oedolyn sydd fel arfer yn byw gyda'r aelod fel rhan o'i deulu ac na ellir ei adael heb oruchwyliaeth.
- Eglurhad ynghylch anghenion gofal neu gymorth yr aelod ei hun: Gellir hawlio ad-daliad pan nad yw'r cymorth a/neu gost unrhyw anghenion ychwanegol ar gael gan yr awdurdod, neu pan nad yw'r awdurdod yn talu'n uniongyrchol amdanynt, megis Mynediad i Waith, Taliadau Personol, Yswiriant. Gallai'r rhain ddod i'r amlwg pan fo'r anghenion yn rhai diweddar a/neu dros dro.

Mae'r Panel wedi adolygu'r taliad misol uchaf gan gydnabod nad yw wedi newid ers sawl blwyddyn. Mae gwybodaeth yn dynodi bod costau misol a hawliadau yn amrywio'n sylweddol. Gall y rhain ddibynnu ar nifer y dibynnyddion, eu hoedrannau a ffactorau eraill. Felly, bydd y trefniadau canlynol yn disodli'r cap misol:

- Ad-dalu costau gofal ffurfiol (wedi cofrestru ag Arolygiaeth Gofal Cymru) yn llawn.
- Ad-dalu costau gofal anffurfiol (heb gofrestru) hyd at gyfradd uchaf sy'n gyfwerth â'r Cyflog Byw Gwirioneddol ar yr adeg pan aethpwyd i'r costau.

I fod yn glir, ni ellir talu costau gofal i rywun sy'n rhan o aelwyd yr aelod.

6.0 Argymhelliad

Gofynnir i'r Pwyllgor nodi'r penderfyniadau o fewn adroddiad blynyddol Panel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol ar gyfer 2021/22 (Chwefror 2021).

Huw Jones
Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd
9/3/21

Papur Cefndirol: Adroddiad Blynyddol Panel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol, 2021/22 (Chwefror 2021):

<https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2021-02/Panel%20Annibynnol%20Cymru%20ar%20Gydnabyddiaeth%20Ariannol%20-%20Adroddiad%20Blynyddol.pdf>